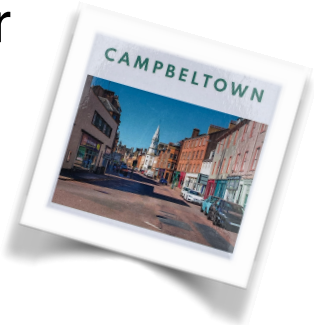

Campbeltown - Scrabster op Tallship Thalassa

Dick Keulemans

e-mail
mobiel

dickeul@xs4all.nl
0031 6 50607270

Thalassa

Mijn eerste zeiltocht ooit. Een sprong in het diepe. Met een driemaster tjokvol zeilen, touwen, ankers, kettingen, steile trappetjes en wc's voor mensen met korte benen, zetten wij koers richting Buiten-Hebriden, Schotland.

Een dag voor vertrek e-mail van 'ons' tallship: Wegens motorstoring vertrekken wij niet uit Troon, maar uit een andere haven, Campbeltown.

Motorstoring...

Ik ga toch zeilen?

Heb ik iets gemist?

Taxi

De juffrouw achter de informatiebalie op het vliegveld van Glasgow vertelde dat onze Alpha Taxi binnen twee minuten voor zou komen rijden. De volgende vijf kwartier hebben wij taxi's van bèta tot en met omega voorbij zien komen... maar geen Alpha.

De groep Nederlanders die ook naar die 'andere haven' moest, groeide aan. De taxi werd kleiner, de rit benauwder en/maar goedkoper. Uiteindelijk werden wij in Campbeltown als sardientjes uit het alpha-blik gevist.

En de lokale zeehond meeuw zag dat het goed was...

Klein

Ik voel me klein op het voordek van de Thalassa. Ik voel me klein tussen de tuigage; honderden touwen en zeilen die dan weer omhoog getrokken, dan weer omlaag gehaald moeten worden.

Ik ben een nautische leek met zijdezachte handen... vooralsnog.

Les 1. Touwen zijn lijnen, trekken is sjourren. Sjourren kan hijsen zijn, maar ook strijken, reven, brassen et cetera...

De dames van School at Sea en eerste stuurman(!) Noor, mijn bazinnen, leggen min of meer geduldig uit hoe het touw, excuus, hoe de lijn om de pin gelust en vastgezet moet worden: 'Twee keer een acht en daar een negen bovenop.' Alsof ik het dan snap. 889?

Ik ben koud en nat op het voordek van de Thalassa. Zelfs mijn winterste winterkleding is niet bestand tegen de Schotse weergoden. Ik blijf een leek, vooralsnog. Het fenomeen zeilkleding snap ik inmiddels wel. Les 2.

Op mijn sodemieter

Ik had zeilen gehesen, brammen gebrast, paalsteken gestoken en 889 blaren geteld... De Thalassa sneed als een warm mes door de boter. De kajuit, met haar dubbele espresso, lonkte.

‘Ik weet niet of ik het mag zeggen?’ begon een dame vanachter haar breiwerkje aan de lage kant van de kajuit. ‘Je kan beter aan lijzijde binnenkomen als de wind van loef komt (Les 3.), want het wordt koud hier, als je aan het breien bent.’

De groenblauwe sokken waaiden inderdaad bijna van haar breipennen. Had ik bij het binnenkomen een steek laten vallen?

Loefzijde, lijzijde, bakboord, stuurboord, sokken breien, abracadabra voor mij. Mijn leven ging niet voor de wind, zelfs niet voor halve wind.

Ik loefde op naar het koffieapparaat, spuide een espresso, droop af via lijzijde...

Shackle en ankerbal

Een landrot met honger naar nieuwe woorden komt op de Thalassa goed aan zijn trekken.

Wij gingen voor anker. Hoezo vóór anker?

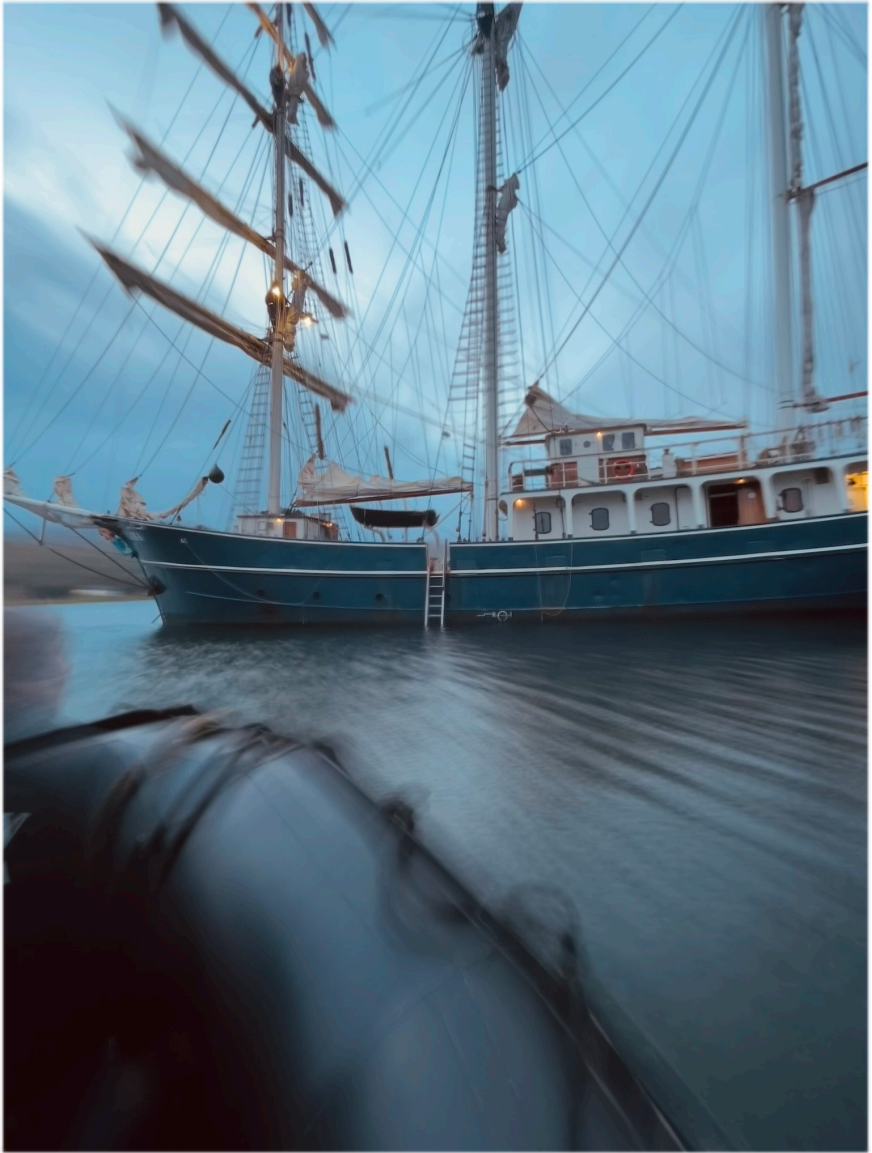
Op zeebenen, handen stoer in de zakken, bestudeerde ik het voorankergaan. In mijn vocabulaire hangt het anker aan een ketting. Belgische ankerbink Sam heeft het over 'shackle'.

Hij legt uit dat de nautische eenheid van vijf shackles betekent dat de vijfde sluitschalm aan dek voorbij is gekomen en dat er dus vijf standaardlengtes van 15 vadem, oftewel 90 voet, oftewel 27,432 meter gepasseerd zijn... Tevreden haalt hij zijn broek op.

Wij liggen voor anker. Ik lig aan de shackles!

Na gedane zaken werd de 'ankerbal' gehesen. In mijn vocabulaire heet dat zwarte rubber ding een skippybal.

George 'Jura' Orwell

'1984', het boek van George Orwell dat destijds de toekomst voorspelde, is op het Schotse eiland Jura geschreven. *Big Brother (is watching you)* is uiteindelijk Google, Apple, Meta geworden.

Op Jura zelf is de tijd stil blijven staan: 197 inwoners, één hotel, een Community Shop en een lokale bar met Schotse doedelkutmuziek. Verder niets. Ja, 8.000 edelherten, maar die lieten zich natuurlijk niet zien.

Met de rubberboot maar weer terug naar de boot...

Rectificatie

Na het voorlezen van het vorige verhaaltje, *George 'Jura' Orwell*, werd ik op de vingers getikt door een zeilende taalnatie: 'Die rubberboot van jou waarmee wij naar de boot varen, is geen rubberboot, maar een tender, en ónze tender is een dinghy. En de boot van jou waar wij met de dinghy naartoe varen, is geen boot, maar een schip.

Aye aye kapitein.

Chef Robbie

Chef Robbie is de schrik van het eiland Jura. Om de opvarenden van de Thalassa van extra vitaminen te voorzien, rooft hij, tegen een kleine betaling, het groenteschap van de Community Shop leeg. Met armen vol vitamine C, dat wil zeggen: armen vol spruitjes, boerenkool, groene paprika, rode kool, tuinkers, broccoli, spitskool en raapstelen, dinghiet Rob terug naar het moederschip.

Toen wij de volgende ochtend vertrokken van Jura, met de vitamine C klotsend door de spuigaten, zwaaiden 197 amechtige inwoners met bloedend tandvlees ons uit. De eerste symptomen van scheurbuik duidelijk zichtbaar.

Zeegeluiden

Mijn kooi ligt naast de wc. Hemelsbreed ligt mijn rechteroor 50 centimeter van de wc-pot af, slechts gescheiden door een kartonnen wandje van een paar millimeter. Ik ken van elke opvarende in de achtersteven van de Thalassa het ingewandengeluid. Gelukkig kan ik er geen plaatje opplakken, geen hoofd bij verzinnen.

Crinan

Crinan lag er patent bij. Een hotel, een Coffeeshop, een mini-scheepswerf en een Charity Shop, een giftshop voor goede doelen met cadeauartikelen uit Madagaskar. De connectie tussen die twee landen is mij onduidelijk, maar dat doet er voor het verhaal niet toe, want... dit verhaaltje gaat over smockjurkjes. 'Zo schattig. Voor mijn kleindochter', klonk het in koor. 'Zo schattig.'

Van de oma's die geen kleindochter hebben, lopen volgende week de kleinzóóns in smockjurkjes.

Zelfs de dames zónder kleinkinderen gingen los. Zij wilden hun kroost niet jinxen met jurkjes voor o n g e b o r e n kleinkinderen, maar kochten de shop toch leeg... tot en met het l a a t s t e poppensmockjurkje.

Madagaskar beleeft hoogtijdagen met dank aan de opvarenden van de Thalassa, de Griekse oergodin, moeder van alle leven in zee, moeder van alle kleinkinderen en poppen in Nederland.

Love me tender

letje, de muze van kapitein Jacob, vierde haar zeven kruisjes in Crinan, meer specifiek in de lokale Coffee Shop naast de Charity shop van die o zo schattige smockjurkjes.

Na de scones en coffee keerden wij terug naar het moederschap. Door een onoplettendheid kwam ik als enige passagier bij de jarige in de dinghy terecht, met kapitein Jacob aan de stuurknuppel. Ik moest denken aan een liedje van Paul van Vliet:

Veilig achterop bij vader op de fiets
Vader weet de weg en ik weet nog van niets
Veilig achterop, ik ben niet alleen
Jacob weet de weg
Jacob weet waarheen
Ik weet nog hoe het rook
Ik weet nog hoe het was
Met m'n armen om hem heen
M'n wang tegen zijn jas

Dank je Jacob, al was ons tochtje amper 100 meter.

Love you dinghy.

Eddie/Eddy

In mijn jeugd had je de Britse schansspringer *Eddie the Eagle*. Een bijzonder mens, een bijzondere springer. Hij sprong niet zo ver, viel uit de lucht als een adelaar, droeg een bril en werd steevast laatste, ook op de Olympische Winterspelen van 1988.

Vandaag werden wij, opvarenden van de Thalassa, een bijzonder schip, een bijzonder hotel, ingewijd in een andere Britse eddy, *Eddy de Draaikolk*.

In de zeestraat tussen Crinan en Oban trotseerde de Thalassa de twee na grootste eddy ter wereld. We draaiden en kolkten in de eddy, hielden koers. Recht door zee, recht zo die gaat... De kapitein heeft een bril.

Boven ons cirkelt een Gouden Adelaar...

7pm

Sabrina luidt de bel, neemt het woord: 'Ladies and gentlemen...' Ondertussen vlucht Chef Robbie de kombuis uit, het dek op. '...vanavond eten jullie voor de verandering eens een keer geen crab and lobster, maar... hamburger!'

Applaus en gejoel golft Robbie achterna.

'Eet smakelijk.'

The Jigsaw Map of Scotland

Een van de dames van de Thalassa kwam op het onzalige idee in een toeristenwinkeltje de *The Jigsaw Map of Scotland* te kopen: 'Leuk om vanmiddag met z'n allen te leggen.'

Het idee was goed, alleen bij de uitwerking was geen rekening gehouden met de eddies, de draaikolken. De hoekstukjes kwamen snel boven water, de kantstukjes van Schotland braste ze voor de wind. Het binnenland bleek een brug te ver. Met het geelgroen van Schotse Hooglanden op haar wangen, verdween ze onder dek.

Wij, zeebonken met een stalen maag, bewaarden het 300ste stukje voor de zeezieke dame met het onzalige idee. Het mooiste stukje is per slot van rekening het sluitstukje.

Man overboord

Wij keken Peter na, mijn reispartner, mijn kooiboy, mijn hutslapie. Hoe noem je zo iemand? Ochtendglorren, miezerregen, sprintje op de valreep en weg is hij. Genoeg gezien...

Jaloers
ik nagestaard
de trap naar mijn kooi
afzakte. Ik was de enige opvarende met
tweepersoonshut voor zichzelf. Ik draaide de
slot, hing m'n zeilpak op aan twee kapstokken, verdeelde
mijn lichaam over beide hoogslapers, pelde het thermo-
ondergoed van mijn zilte zeemanslijf, zwafelde het
kussen van Peters bovenbed, rende rondjes door de
kooi, poedelnaakt... werd
toen ik
e e n

Scheefhangen

De Thalassa hing zo scheef, dat ook de wc-bril tijdens het herenplassen niet overeind bleef staan.

Mores

Ik vroeg me af of het een ongeschreven wet is dat je op een schip 's nachts de wc niét doorspoelt. Het zit zo...

Slechts gekleed in onderbroek sloop ik als een dief in de nacht met hoge nood, langs de snurkhutten het wc-hok binnen. Ik trok het elastiek van mijn Björn Borg omlaag, legde aan, mikte... midden in de pispot lag een, hoe zeg ik het netjes... een bovengemiddeld groot uitwerpsel, een Afrikaanse babyarm, een verdronken stuk stront, een kakworst zo groot als een deegroller....

Na mijn eerste schrik overwonnen te hebben, piste ik een gaatje in dit *Monster van Loch Ness*. Bij het doorspoelen brak *Nessy* in twee delen die als zeehondenmoeder en pup, achterelkaar aan soepeltjes onderdoken.

Brammen en brassen

De eerste stuurman, zo beschreef Noor haar rang aan boord, vroeg wie er mee wilde brassen op het voordek. Ik wilde wel, maar had geen idee waarop ik 'ja' had gezegd. Voor de zekerheid checkte ik mijn betaalrekening.

Vijf vrijwilligers stelden zich op armlengte van elkaar op langs een touw, excuus, lijn. Noor: 'De boven- en onderbrammen moeten worden gebrast. Neem positie in.' 'Oké, ja, natuurlijk... ik ga even mijn brasjasje halen.' (Goed dat ik tijdens mijn studententijd in Utrecht corpslid ben geweest. Brassan deden wij toen ook al.) 'Ik ben zo terug.'

Noor heeft mij niet meer teruggezien aan dek.

In mijn verduisterde eenmanskooi probeerde ik een verhaaltje te brassen... dit verhaaltje over brammen.

Fische füttern

Trots wappert de Nederlandse vlag boven...

Ik wilde heet van de naald een verhaaltje over het grauwe kustdorpje Oban, spreek uit O-bin, schrijven, maar de deining werd me te machtig.

Nog tijdens het openingszinnetje 'Trots wappert de Nederlandse vlag...' kwam een zure lunch in mij naar boven. Haastig gooide ik mijn laptop dicht en de lunch over de railing. 'Gehen sie Fische füttern?' plaagde een zeeziekte-resistente-Duitse-dame. Achteruiteten, noem ik het.

Gelukkig was ik was niet de enige met vis-voeder-drang. Die Fische lunchten die middag hun geschubde buikjes vorsteljk rond.

Verder dan 'Trots wappert de Nederlandse vlag boven...' ben ik die middag niet gekomen.

Machoman

Ik kreeg zojuist het compliment van mijn leven.

Ik was nog maar net aan een rechtsgedraaide lijn aan het sjoeren, of het zeil schoot omhoog langs de mast. Was het het grootzeil, of was het de bovenmars? Of toch een onderbram? Waarschijnlijk was het niet de binnenkluiver. In ieder geval... de Thalassa vloog vooruit, zoals de Vliegende Hollander met tegenwind voor de eeuwigheid rond Kaap de Goede Hoop vliegt. Direct na mijn laatste sjoer, lieten de vier dames achter mij abrupt de lijn los. Dat kwam ze duur te staan. Een schrobbering van de tweede stuurman, ik noem geen naam, viel hen ten deel. 'Nooit de schootlijn loslaten voordat die 889 gepint is, want dan vliegt mijnheer - de schrijver van dit verhaaltje - de lucht in. Het is dat hij zo groot en sterk is!'

Mijn dag kan niet meer stuk. Dank je Maartje.

P.S.

Voor straf moesten de dames met de losse handjes de schootlijn opschieten en pinnen. Kielhalen is zo niet meer van deze tijd.

P.S.2

'Opschieten.' De meest gebezigde term aan boord. Ik kon 'm niet altijd plaatsen in het gesprek, totdat ik erachter kwam (Les 4.) dat opschieten 'lijnen netjes oprollen' betekent.

Ik kom nooit meer te laat.

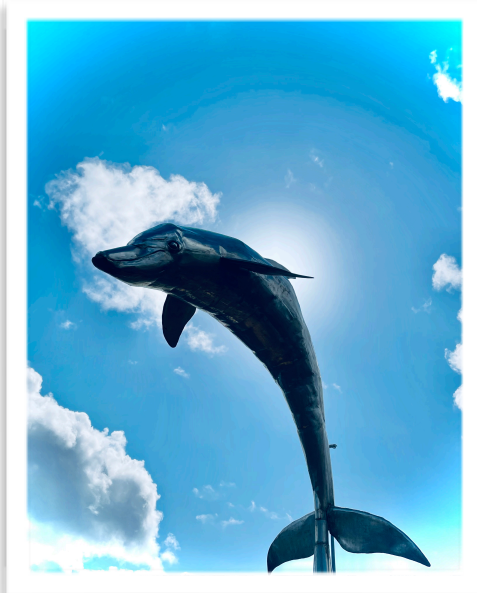
Tuimelfijnen

Wil ik net aan een nieuw verhaaltje beginnen, worden we naar het dek getoeterd; Dolfijnen-alarm! En inderdaad, een 'pod' dolfijnen dolfijnt gracieus langs zij.

'Dit zijn geen dolfijnen, maar tuimelaars', beweert de dolfijnwatcher aan boord. 'Dolfijnen zijn vissen. Die hebben een verticale staartvin. Tuimelaars zijn... oké, ook vissen, maar die hebben volgens mij een horizontaal stabilo, een horizontaal staartvlak. Zo noemen wij dat in de luchtvaart.'

Nu verklap ik waarschijnlijk wie deze tuimelaarfluisteraar is.

Excuus Christiaan.

Uitzend-stuurvrouw Joyce uit Katwijk sloeg de spijker wel op z'n kop: 'Dolfijnen zijn geen vissen, maar zoogdieren! Hun staartvin is trouwens horizontaal geslatalibioloseerd of zoiets.'

Touché Joyce.

Trapeze

Als mijn zoon nog middelbare scholier zou zijn, zou ik hem zeker de School at Sea aanraden, wat heet, ik zou hem naar zee sturen, goedschiks of kwaadschiks. Ik zou hem persoonlijk op de Thalassa aanmonsteren. De 3 R-en die hier gehanteerd worden, zijn vormend voor elk jong mens. Rust. Reinheid. Regelmaat.

De 'T' aan boord baart mij echter wel enige zorg. De 'T' van trapeze. Mijn hemel, Janske, Maartje, Noor, ga alsjeblieft als trapeze-act solliciteren bij *Cirque du Soleil*. Laat Jacob en Ietje lekker zelf het wand en de mast inklauteren... ;-)

Oban

Afijn Oban, spreek uit O-bin. Schotland op z'n best: storm, horizontale regen, koud.

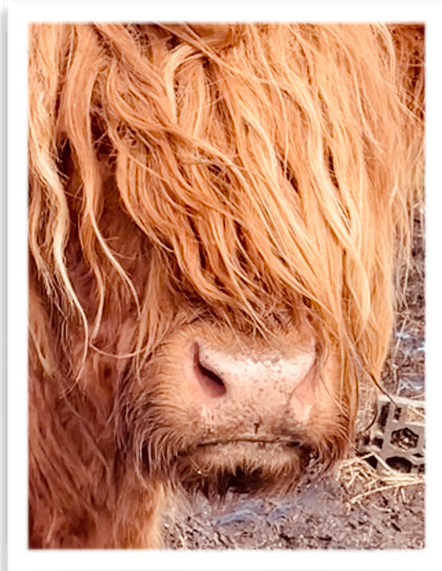
Een dag aan wal. Onze drie masten en kleuren steken hoog en trots boven het dorp uit. Midlum Friesland rules the waves. Vertellen dat je van the Threemast Thalassa bent, opent alle deuren... behalve die van de O-bin distillery tour: 'Sir, de toer is al dagen volgeboekt.' (En dat in propper Scottish.)

Ik lunch wat oesters, krabben en kreeften naarbinnen, spoel het bacchanaal weg met Chablis, koop een koelkastmagneet van een doedelzakspeler in blote kont en baan mij een weg terug naar de Thalassa. Koud en nat tot op mijn Speedo Herenslip storm ik de valreep over.

Was ik maar die doedelzakspeler van bladzijde 17.

Alarm

Het onvermijdelijke gebeurt: ALARM! Gegil van de sirene, haastige voetstappen in het vooronder, gesmoord gevloek... Wie staat er te douchen met de deur open? Loos alarm! Wie spuit iets te ruig deo onder de behaarde Hebridenoksel? Loos alarm! Of staat de Thalassa echt in lichtelaaie?

Ik besluit halfslachtig in paniek te zijn. Wel een broek aan, wel telefoon en paspoort mee, maar blote voeten...

Op het voordek staan wij schaapachtig naar de veroorzaker van het alarm te zoeken. Sommige van ons zijn nauwelijks herkenbaar zonder gebit, zonder bril, zonder pruik en/of zonder make-up. De verstekeling met tanden, haar, noch bril herken ik pas als echtgenootlief met de ontbrekende protheses het dek op struikelt.

Loos alarm!

Whisky workshop

Het is maar goed dat het alarm afging, anders was Gerard nog steeds bezig, met veel passie, water in zijn 23ste glas Thalassa Whisky te het pipetteren.

Of hij lag aan het infuus op het achterdek tussen de twee vaten tea-spoon whisky bij te komen van zijn eigen workshop...

Calanais Standing Stones

In de haven van Stornoway werden wij verwelkomd door een verse zeehond.

's Avonds fish & chips, inteelt live music en dito dames in te korte, te krappe jurkjes. Type: 'Voor €25 mag je met me mee.'

Op zondag zijn alle bezienswaardigheden in Stornoway gesloten. Blijft over: een trip naar de gratis toegankelijke *Calanais Standing Stones* uit de Bronstijd. Donald, onze über trotse taxi driver, dropte ons bij de 5000 jaar oude overeindstaande gneisstenen. Via de noordoostelijke avenue liep ik de magische cirkel binnen. Aan de voet van de centrale monoliet boog ik mij over de gekamerde tombe voor crematies. Ik stond bij het grafje een beetje te mijmeren over overeindstaande stenen, leven en dood, en over hoeveel Flintstones hier ooit in de fik zijn gestoken, toen een jong en getatoeëerd echtpaar met een krijsend jongetje van vier mij kwam irriteren. In mijn beste Engels vroeg ik of daddy zijn zootje kwam offeren. Verbranden? Eerst dacht ik dat hij mijn grapje niet goed verstaan had. Toen bleek dat hij mij wel degelijk verstaan, maar geen gevoel voor humor had, moest ik rennen voor mijn leven. Daddy was not amused... not at all! Nu snap ik waarom de Vikingen hier niet durfden te komen. Die waren (ook) bang voor trollen.

Dolfijnen banga

Alweer dolfijnenalarm. Verveeld hijsen wij ons van de kajuit naar het dek. Holy shit, dit is toch wel bijzonder. Achter de achtersteven, aan bakboord, stuurboord, voor de boeg, dolfijnen, dolfijnen en nog eens dolfijnen. Ze zwemmen, springen, tuimelen, flipperen, maken salto's, schwalbes, ze draaien 360 graden om hun as en... copuleren waar wij bij staan.

De Duitse biologe aan boord speelt het filmpje in slow motion af om te laten zien hoe dolfijnen met 20 knopen per uur de liefde bedrijven, geil met hun witte buikjes tegen elkaar...

En aan boord, hoog boven de stuurhut, schuren de strakstaande brammen langs dode katten... (Les 5.)

Storm

Tegen zeeziekte is er een pilletje. Tegen andere gevolgen van storm is er Jeroen.

Na dagen dobberen/op de motor varen, wordt onze reis eindelijk ruig. Zeilen in top, lijnen strak, de Thalassa op z'n kant... Wij dansen over de golven, etensresten klotsen in onze magen of worden gevoerd aan de vissen. Wij waggelen als dronkenmannen over dek en door de kajuit. Sommigen vallen van de trap, breken een been of verbranden een hand aan kokend hete soep. Scheepsarts Jeroen maakt overuren. Hij dweilt vissenvoer van het dek de spuigaten uit, spalkt gebroken benen, smeert zilverulfadiazine op verbrande handen... Dokter Jeroen verklapt: 'Ik ga nooit van huis zonder mijn tubetje zilverulfadiazine.'

P.S. Jeroen kan nog afwassen ook!!

Captain's Dinner

Het laatste avondmaal aan boord van de Thalassa aten wij van hetzelfde bordje als de kapitein.

Na dit copieuze diner, een halve koe en wat boontjes, nam de CEO van het 300ste puzzelstukje het woord. Zij bedankte de kapitein en zijn crew voor de onvergetelijke ervaring aan boord.

Jacob kaatste terug dat wij, de opvarenden, geen onaardige passagiers zijn gebleken. Ook bedankte hij Mieke (of deed zij dat zelf ;-)
voor haar stuurmanskunst tijdens de nachtelijke uren.

Wat mij raakte, was het persoonlijke bedankje van Jacob aan Janske, het vrouwelijke Ketelbinkie aan boord. Janske had om 04:00 uur 's nachts, in haar eentje, fokken, kluivers, brammen en marsen gebrast en gereefd.

Ook namens mij: 'Janske bedankt!'

Op de valreep

En dan is het ineens voorbij. De haven van Scrabster!

De valreep maakt overuren. Daar gaan ze, de jongens en meisjes van de crew. Daar gaan wij, de dames en heren opvarenden. Ieder naar zijn of haar eigen windrichting. Taxi's, bussen, treinen en vliegtuigen zijn nodig om ons naar Oostenrijk, Duitsland, Nederland en Australië te vervoeren.

Alleen Thalassa gaat met de boot, want dat is een schip!

Campbeltown - Scrabster op Tallship Thalassa

Dick Keulemans is landrot, tandarts, beeldend kunstenaar, schrijver/dichter en, bovenal, verzamelaar van koelkastmagneten.

Tijdens de zeiltocht door de West-Hebriden is zijn liefde voor Schotse rokjes ontstaan...